

عنوان مقاله:

مطالعات فرهنگی ایرانی، نادیده گرفتن فرودستان و سیاست زدایی

محل انتشار:

فصلنامه جامعه شناسی فرهنگ و هنر، دوره 4، شماره 2 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 17

نویسندگان:

سیده عفت ابراهیمی - کارشناسی ارشد جامعه شناسی، دانشگاه رازی، کرمانشاه، ایران

سیاوش قلی پور - عضو هیئت علمی گروه جامعه شناسی، دانشگاه رازی، کرمانشاه، ایران

همایون مرادخانی - عضو هیئت علمی جامعه شناسی، دانشگاه رازی، کرمانشاه، ایران

خلاصه مقاله:

پژوهش حاضر به تحلیل جایگاه مطالعات فرهنگی در ایران از خلال مقالات منتشرشده در فصلنامه مطالعات فرهنگی و ارتباطات در فاصله زمانی ۱۳۹۲-۱۳۹۶ می پردازد. مبنای نظری مقاله مبتنی بر دسته بندی کریس روجک است که این حوزه از دانش را به چهار برهه ملی-مردمی، متنی-نمایشی، جهانی-پسازدات باوری و حکومت مندی و سیاست تقسیم می کند. روش مورد استفاده «فرا تحلیل کیفی»، و فن گردآوری داده ها مبتنی بر بررسی اسناد است. یافته ها نشان می دهد که از ۱۵۶ مقاله بررسی شده، ۹۷ مقاله در حوزه متون فرهنگی، ۲۵ مقاله در حوزه فرودستان، ۸ مقاله در باب زندگی روزمره، ۷ مقاله در تحلیل فرهنگ عامه، ۴ مقاله مربوط به سیاست گذاری فرهنگی و ۱۴ مقاله نیز سایر مباحث را در بر می گیرند. مضمون مقالات بیانگر آن است که مطالعات فرهنگی در ایران تمایلی به بازنمایی و نمایندگی صداهای خاموش ندارد؛ به بافت و زمینه واقعی نمی نهد؛ انتزاعی است و جامعه هدف آن طبقه متوسط تهران. این در حالی است که کشور ایران دارای طیفی از گروه های اجتماعی مختلف با تجربه شکل های چندگانه نابرابری هم در حوزه سیاست بازتوزیع و هم در قلمرو سیاست بازشناسی است. از این حیث، به نظر می رسد اغلب این مطالعات به سیاست زدایی از جامعه و مردم محدود می شوند و چندان به مداخله راه نمی برند. ولی این تمام داستان نیست. برای مثال، با این که در دو دهه اخیر تغییرات اجتماعی چشمگیری رخ داده است و بخش مهمی از زندگی ما متأثر از فرآیندهای پیچیده اقتصادی و سیاسی است، اما این حوزه از دانش کماکان در پی مطالعات متنی است و التفاتی به چگونگی تغییر در سطح واقعیت مادی زندگی روزمره ندارد. مهم تر از همه این که مطالعات فرهنگی در ایران تاکنون نتوانسته سنت پژوهشی خاصی را دنبال کند و از این رهگذر هنوز به خلق مطالعات فرهنگی ایرانی که ذاتی این شیوه از اندیشه است دست نیافته است.

کلمات کلیدی:

"زندگی روزمره"، "سیاست گذاری فرهنگی"، "فرودستان"، "فرهنگ عامه"، "متون فرهنگی"

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1543985>

